

ՄԵԶՈՒ

ԿԸ ԿՐԱՏԱՐԱՐԱԿԱՆ

ԶՈՐԵՔԵՆԱԲԹԻ ԵՒ ԶԱՐԱՍ ՕՐԱՐԸ

— Բաժանորդագրութեան տեղն է Կ. Պոլիս Հասկը խան
միջնայարկ թիւ 8:
Գորակն եկած ամսնայն յօդուածք կը կրճատվին ըստ հարկին:
Նամակներն ու յօդուածները պէտք է ուղղել առ խմբագիրը:

Գին տարեկան 400 թերթ կանխիկ դրշ. 400. Վեցամսեա
50 թերթ դրշ. 50. Գաւառացի համար 400 թերթ 1 լիւր. 50
թերթ 1/2 լիւր: Մէկ թերթը 50 փարայ: Հրատարակելու հա
մար եկած ծանուցմանց սակարկութիւն կըլլայ:

ՆԱԶԵՑՅԱԼ ՄԸ ԱՌ ՄԵՂՈՒ

Բերա Գեոկ. 6

Մեծապատիւ Ա. յվաղին ականջները
քաշող:

Լսեցի որ մինչև երեք օր գերեզ-
մանատունէն դուրս պիտի ելնենք:

Երեք օրէն. ոչ աւելի, ոչ պակաս.
չեմ գիտեր թէ՛ գիշերներն ալ մէջը
համբըլած են թէ չեն:

Այս խնդիրը ծանր է կրօն, այն.
չափ ծանր՝ որ անդէն չերեքար: Ինծի
ալ թէպէտ և անհոգ եղիր ըսին, բայց
ևս բոլորովին անհոգ չըկրցի ըլլալ, հե-
տեապէս մէյմը յորձեմ. ըսի, նայիմ
կրնամ պիտի ոսկերքս ժողովել. ուստի
բողոքովքս ինչ որ դտայ ժողովեցի և այ-
լանդակ բան մը եղայ: Ոտքիս մէկը
երկար, միւսը կարճ, մէկուն մատուր-
ները վեց միւսինը երեք. մէկ հատը
ո՛ր կորսուցիք է չիտեմ. որին բլաշն ալ
չիտեմ: Բազում կերտում մէկը մէկ կան-
դուն կայ, միւսը հազիւ թէ երեք ու
կէս բուսկ կայ. մէկ ձեռքս մեծ, միւ-
սը պղտիկ. մէկով փառ կտրելու է, միւ-
սով քանափա բանելու է:

Ամենէն զարմանալին սա է թէ՛
կուրծքիս ալ կողմն ալ ծիծ մը կայ:

Մեծապատիւ Ա. յվաղին ականջնե-
րը քաշող, դատաստանին օրը յիշող
այնքա պիտի խաղանք Աստուածդ սի-
րեա նէ՛ աս ի՞նչ ձիւն էր որ եկաւ զըլ-
խունուս:

Ասկէջ դատ, մարդս ձեռքով և
ոտքով շատ մը մեղքեր կրնայ գործել.
չեմ գիտեր թէ իմաներոս արդարի
թէ մեղաւորի ձեռքերն ու ոտքերն են.
թէ որ մեղաւորի են նէ՛ անոնց դոր-
ժած մեղացը պատիժը ե՛ս պիտի քա-
շեմ: Աստուած մի՛ աշխոյցէ, լեզուս
ալ կնկան լեզու էնէ՛ զժողովին ճամ:

բան բռնելու է. ո՛վ գիտէ որչափ սու-
տեր խօսած է:

Ազդեցիմ, Մեծապատիւ Ա. յվաղին
ականջները քաշող, ըսէ՛ ինձ, անոնց
պատասխանատուութիւնը ո՛վ պիտի
առնէ վրան:

Խնդրելով որ ներկայս հրատարա-
կէք ի տեղեկութիւն մեռելոց մնամ

Ա. յվաղին ականջները քաշող
Մեծապատուութեանդ

Խոնարհ ծառայ
Ա. Բ. Գ. Դ. Ե. Զ. Է. Ը. Թ. Եւլին

ՀԵՌԱՍԳՐԱԼՈՒՐՔ

Սէլամիյէ դեկ. 2

Թաղեցւոց մէկ մասը դպրոցին
վրայ յարձակեցաւ և թաղականը դուրս
ըջաւ:

Գասառունին պատժօնը և գրադ-
րին ոտքի ամանները գերի բռնելուցան:

Կորուստը քսան աշակերտ է:

Ինճառիյէ դեկ. 4

Գաղղիացի ատենաբանը երեկ բու-
ռին եռանդով դատարարախօսեան
ծանր խնդիրը լուծած միջոցին՝ անանկ
ուժով մը զարկաւ առջիւ եղած գրա-
սեղանին որ բոլոր ունկընդիբք արթն-
ցան:

Զինճիրլի խան դեկտ. 2
Բոլոր կենացը մէջ անդամ մը միայն
մարդու պէս խօսող Ա. յվաղը՝ տեսնելով
տեսնելով որ շաքար չաւուր թերթը ա-
նոր ասոր նամակներովն և յօդուածնե-
րովը հազիւ ժամը տասնութէկին տպա-
բանէն դուրս ելաւ՝ չըջաբերական ուղ-
ղեց իր Պոլսեցի և Գաւառացի հարիւ-
րաւոր խմբագրաց որ չուտ ձեռագիրը
հասցնելով ամենը մէկէն Մեղունի
վրայ յարձակին և յաղթանակը տանին:

Մեղունի միտքէն գեկտ. 2

Ա. յվաղը չը կրնաւ ուրիշները
ծաղրել, ինքզինք ծաղրելով կը բաւա-
կանանայ:

Ընթերցողաց սրտէն դեկտ. 2

Նստովելու բանին վրայ չափէն ա-
ւելի խօսիլը գլխու վրայ էշ մը կրել
ըսել է:

Ա. յվաղն աւելի վրան նստովելու
համար ստեղծված է քան թէ վրան
խօսովելու:

ՍԽԱԼՄՈՒՆՔ

Մարդս սխալական է:

Այս խօսքը երկինքէն ընդունված
ճշմարտութիւն մը և Բաբէն մերժելով
ստուգիւն մ'է:

Այս խնդրոյն մէջ երկինքն ու
երկիրը իրարու հակակարծիք են:

Մեղուն՝ որ երկնից և երկրի մէջ
տեղն է, կըսէ թէ՛ ոչ միայն մարդ-
այլ նաեւ բնութիւնն ալ սխալական է.
և իբր ապացոյց մէջ կը բերէ երկու
դիմով, վեց մատով, երկու սեռով ևն.
արարածներ. եթէ ասոնք չբաւեն
մարդու կերպարանքով իր Ա. յվաղը ի-
բըր օրինակ յառաջ կը քչէ:

Սա հիմը գնեկնէս ետքը դառ-
նանք մեր բուն խնդրոյն:

Ուղեղէն դաւու մէջ մարդիկ նշ-
ւալ սխալական էին, ներկայ երկաթեայ
և արծաթեայ դարուն մէջ աւելի սխա-
լական են. ուսկից կը հետի թէ, մար-
դիկ աղքատութեան մէջ աւելի կը սը-
խալին քան թէ հարստութեան մէջ:

Ձեռ հաւատարմէ՛ մոռնի ըրէ:

Գեղ երթալու համար շողերնա-
կը մտնես. պիլէթճին կուգայ. քառորդ-
մէճիտ մը կուտաս որ մնացածը տայ:

Պիլեթին ըստ որում մարդ է, ըստ սրում սխալական է, հինգ բարա պակաս կուտայ, կերթայ: Այլ կանչես զինք և հինգ բարադ կուզես:

— Ներեցէք, Պարոն, սխալեցայ: Բէժիին հաստաովելէն ի վեր շատերը ծխախոտ առնելու սովորութիւնը թողած են. բայց ծխելու սովորութիւնը ոչ: Քանի մը բարեկամաց քով ծխախոտի տուփդ կը հանես որ սիկար մը չինես. սիկարդ խմելէդ և քիչ մ'ալ նստելէն ետքը կեղնես և դռնէն դուրս ելած ժամանակդ կը նայիս որ տուփդ քովդ չէ. ետ կը դառնաս և բարեկամացդ կը հարցնես:

— Առէ՛ք Պարոն, իմ կարծեր ճէպս դրեր եմ, սխալեցայ:

Զբօսարան մը կերթաս, և սուրճ մը կը խմես. մանչուկին ֆրանք մը կուտաս որ մնացորդը բերէ. մանչուկը կերթայ ու չգար. կսախպլիս դռն առնոր քովը երթալու և ստակդ ուղէլու:

— Ներեցէք, ֆրանքը իմ կարծեր եմ ու սխալեր եմ:

Երեկոյթի մը կը հրահրվիս. դուրս ելած ատենդ կը տեսնես որ քուկին նոր ոտքի ամաններդ ուրիշ հրահրերալ մը հաղեր կերթայ: Քովը կերթաս և ոտքի ամաններդ կուզես:

— Ներեցէք, իմ կարծեր եմ տէ հաղեր եմ, սխալեր եմ:

Գիշեր ատեն Պօլսոյ մէկ փողոցէն անցած ժամանակդ մէկը կը մտնեսայ քեզի և ձեռքը զրպանդ խօթելով կսկսի ստակներդ առնել:

— Ի՞նչ կընէք:

— Խալթ մ'ընէր, սխալեցայ: Ասոնք զրեւովդ ինչ օգուտ կրնաս ընել, կարող ես աղքատութիւնը վերջընել:

— Ներէ ընթերցող, ես ալ սըխալեցայ:

ՍՍ.ՄԱԹԻՈՅ ԹԱՂԱԿԱՆԸ

Սամաթիան ալ ուրիշ թաղերու պէս ունէր ժամանակաւ իր Թաղական խորհուրդը. բայց անդուժ ճակատագիրը օր մը որսորդութեանը ելնելով պարպեց իւր հրացանը և ցիր ու ցան ըրաւ այս թաղականը կազմող թռչունները:

Թռչուններէն մէկը միայն կամ հրացանին ձայնը չառնելով և կամ որսորդը համբակ կարծելով խեղէն իսկ չերեւաց:

Այսչափ յանդուգն թռչուն մը դեռ տեսնելով չէ պատմութեան էջերուն մէջ:

Ճակատագիրը զոյրացաւ, օրինաւորութեան դիմաց: Օրինաւորութիւնն առաւ իւր հրացանը և կոթովը հրեց այս անշարժ թռչունը: Թռչունը փոխանակ իւր թռիչքն առնելու և խոյս տալու, տեղը փոխեց և սկսաւ անքը թիթ աչօք օրինաւորութեան երեսը նայելու:

Օրինաւորութիւնը քահքահ մը փրցուց. Մեղսն աս քահքահը լսեց և դործին տեղեկացաւ:

Այս թռչունը կրճիկեան էֆէնտին է. օրինաւորութիւնն ալ Թաղեցի էֆէնտին:

Կրճիկեան էֆէնտի կը փափաքի որ, ազգային բոլոր պաշտօնները ինքը միայն վարէ: Կրճիկեան էֆէնտի այս օրուան օրս Քաղաքական Կոդովոյ անդամ, Երեսփոխան, Թաղական և դպրոցի Տնօրէն մ'է, մ'էր. գոնէ սա Պատրիարքութեան պաշտօնն ալ վրան առնէ երթայ:

— Այդ պաշտօնները իրեն յանձնուի են նէ՛ ընդունելու չէ՛ր:

— Ընդունելու էր. բայց այդ պաշ-

տօններն իրմէ ուզված ժամանակն ալ ետ տալու էր:

Եթէ Կրճիկեան էֆէնտի յանցանք մ'ունի, ան ալ սա է թէ՛ օրինաւորութեան տուածը չուտով կառնէ, ուղածը չուտով չտար:

Է՛հ, ասանկ ալ առուտուր չըլար:

ՆԱԻԱՍՏԻ ՊԷՐԹԱՆ

Ինչպէս որ չաբաթ աւուր թերթով ծանուցած էինք, նոյն գիշերը՝ ըստ մեզ Պարոն Էքշեան և ըստ Հատիքայի Էքշեան էֆէնտի նաւաստի ձեռացաւ և մեր կարծիքը դործքով հաստատեց:

Ըստ մեզ Պարոն և ըստ Հատիքայի Պէնկի. Նալեան, Թօսպաթ և Բաբաղեան էֆէնտիները ինչպէս նաև ըստ մեզ օրիորդ և ըստ Հատիքայի Պարադաշեան հանձն ալ արժանավայել ընդունելութեամբ ողջունեցին իրենց դիւցազնը:

Դառնանք ժողովրդեան: Կարծես թէ մարդիկ իրենց կրթվելու ժամանակը ունին:

Կերևի թէ Թիւրքերը Բամազանին մէջ կրթվիլ կուզեն, որովհետև նոյն ամսու մէջ թատրոնը այնչափ կը լեւարտ ասոնցմով որ կոխելու տեղ չէիք կրնար գտնել:

Հայերն ալ կերևի թէ Մեծ Պահլա մէջ կուզեն կրթվիլ, որովհետև մէկ քանի նշանաւոր ներկայացմանց դիւցերները, ինչպէս նաև նոյն գիշերը կարի սակաւաթիւ էին:

Վարչութիւնն այ հիմայ կուզէ ժողովուրդը կրթել, ինչու որ ծախսերն ալ հիմայ կը կթեն վարչութիւնը: Այնպատիւք ուրեմն Վարչութիւնը քաջալերել:

ԳԼՈՏ ԿԷՑ

Տէ- Դէ- 109.

Ո՞վ է ճամբարիտ յանցաւորը: Ի՞նչ է Մեծք Եւք:

Դառն խնդիրներ, որք այս պահուս ամեն մտաց կ'ուզվիլին, որք մեր ամենուս հագուստին քղանցէն կը քաշեն, եւ որք օրին մէկը անանկ ամբողջապէս պիտի խափանեն մեր ճամբան որ փերջապէս հարկ պիտի ըլլայ անոնց երեսն ի վեր նայիլ եւ իմանալ թէ ի՞նչ կուզեն մենք:

Անի որ այս սուղկը կը գրէ, թերեւս քիչ ատենէն պիտի փոշծէ ըսելու թէ ի՞նչ կարծիք ունի անոնց վրայ:

Երբ մարդ այսպիսի նշխարութեանց սուղեւ գտնվի, երբ խորհի թէ որչափ մտապաշտեալ են այս խնդիրները, կը հարցնէ ինք իրեն թէ ի՞նչ բանի վրայ կը մտածեն մեզ կուտաւարողները, եթէ չեն մտածեր ասոր վրայ:

Ազգային ժողովները ամեն տարի ստատիկ ը դրաղեալ են: Անուշա խիստ կարեւոր բան է պարտաւ ծախքերը թեթեւցնել եւ պիւտակէն ցնցելը ջնջել. խիստ

կարեւոր բան է օրէնք գնել որ ես զինուորի հաղուստ հաղած երթամ ազգասիրաբար պահպանութիւն ընեմ Լօսօի Կոմիտէի դուռը, զոր չ'եմ ճանչեր եւ զոր չ'եմ ուզեր ճանչել, կամ բռնադատելու համար դիւ որ Մոսկովայի վաշտին մէջ ինտորական հրահանգ ընեմ հաղադործիս հրամանին ներքեւ զոր իմ պաշտօնակալս են ըրած (1):

Կարեւոր բան է, ո՞վ երեսփոխանը եւ պաշտօնեայք: մեր երկրին բոլոր գործերն ու բոլոր դաշտիւարները քաշկուտել ու ըսպառել վիժեալ վիճարանութեանց մէջ, էսական բանէ, օրինակի համար, հարցափորձել ու քննադատել լարձրագոյ եւ յանդէտս Աջ գարուս արուեստը, այն մեծ ու խիստ ամբաստանալը որ չը հաճիր պատասխանել եւ ազէկ ալ կընէ. ստիպողական բան է,

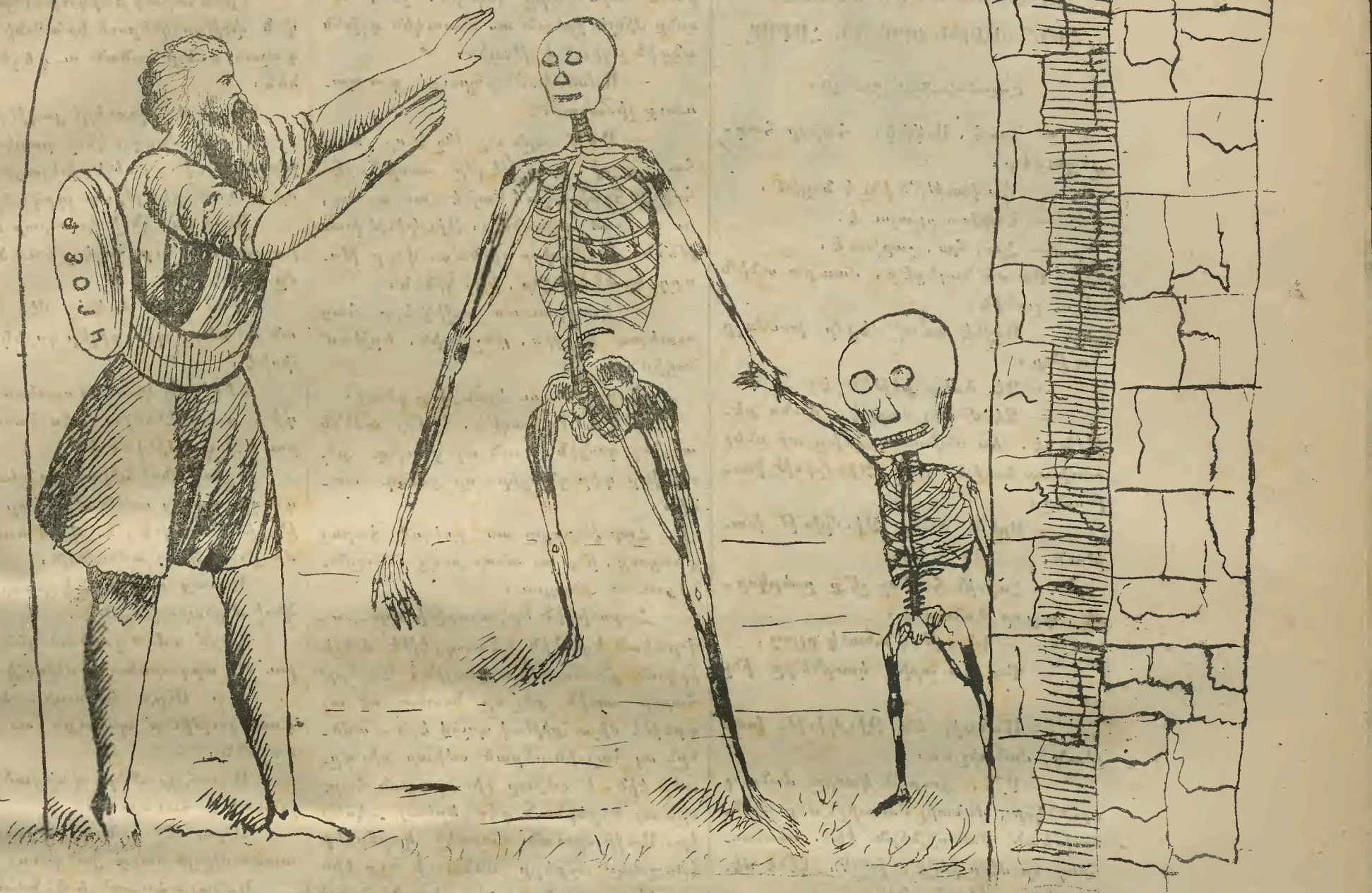
(1) Հարկ չ'է բսել որ հոս չ'ենք ուզեր այն քաղաքային պահսորդներուն դէմ խօսիլ, այն օգտակար խօսքին որ կը պահպանէ փողոցները, տուններն ու ընտանիքները, այլ լոկ զինուորական չափնդին փառամոլութեան ցուցամուլ Եւքան եւ պճատութեան զէմ, որոնք ծաղկելի բաներ են եւ ուրիշ բանի չ'են ծառայիր եթէ ոչ քաղաքացի մարդը չ'ինծու զինուորի փոխելու:

Ո՞վ մեզ կառավարողներ ու օրէնսդիրներ, ժամանակ անցունել զպրոցական ճառախօսութիւններով որք գրեցի վարժապետներուն անգամ ծիծաղը կը շարժեն. օգտակար բան է յայտարարել թէ արդի թատերգութիւնը հնարած է ազգապաշտութիւնը, հուսթիւնը, հայր սպանութիւնը, որդեկապանութիւնը եւ թուատուութիւնը, եւ ասով ապացուցանել թէ չ'իք Ֆէսթ, ոչ Ժօքապ, ոչ Էսթի, ոչ Մէտէ, ոչ Ռօտովիւն, անհրաժեշտ բան է որ մեր երկրին քաղաքական ատենաբանները ամբողջ երեք օր Պիւտեմէին առթիւ կուտին ի պաշտօնաւթիւն Գօնէյի եւ Ռասիւի չըդիտես որու դէմ, եւ այս գրական պատահութեանց օգուտ քաղեն մինչեւ կոկորդինի Ֆոտոսեւ ընէ լեզու անհեթեթ սխալներով լեցնելու:

Այս ամենը կարեւոր է. սակայն մենք կը կարծենք թէ ալ աւելի կարեւոր բաներ կրնան զբաղիլ:

Ինչ պիտի բսել Ազգային ժողովը եթէ այն անտի մէճերուն մէջ զորս այնքան յաճախ պաշտօնեաները ձախակողմեաններուն եւ ձախակողմեանները պաշտօնեաներուն դէմ կը արտայանեն, յանկարծ ժողովին նշտարաններէն կամ ժողովուրդին մէջէն, որն ըլլայ նէ՛ ըլլայ, մէկը ոտք ելնէր եւ սա

ԳԵՐԵՅՄԱՆԱՏՈՒՆ

Դուրս ելնել ուզած ժամանակին գէմերնին ելած .

լուրջ խօսքերն ըսեր :

« Լուսնէ՛ք, ո՛վ որ ալ ըլլաք, դուք որ հոս կը խօսիք, լուսն կացէք կը կարծէք թէ խնդրոց կարգին մէջն էք, ոչ : Աւասիկ խնդիրը . Արդարութիւնը հազիւ տարի մը կայ որ Բամիէ քաղքին մէջ մարդ մը խող-խողեց խոշոր դանակով մը . Տիժօն քաղքին մէջ կնոջ մը գլուխը վրցուց . Բարիկի Սէն — ժազ արուարձանին մէջ զաղտաղողի գլուխատուններ կընէ : Այս է խնդիրը : Ասոր վրայ ըզրազեցէք : Անկէ ետքը վիճեցեք գլխանալու համար թէ ազդային պահապան ղինւորներուն կոճակները ղեղին ըլլալ պէտք են թէ ձերմակ, եւ կամ աղահալութիւնը աւելի գեղեցիկ բան է թէ աղահալութիւնը :

Վեղորմական երեսփոխան Պարօններ, ծայրայեղ երեսփոխան Պարօններ, ժողովուրդին մեծ մասը կը չարչարովի՛ կոր : Կ'ուզէ հանրապետութիւն ըլլայ, կ'ուզէ միապետութիւն, ժողովուրդը կը չարչարովի կոր, աւսի իրողութիւն մըն է :

Ժողովուրդը անօթի է, ժողովուրդը կը-հըսի : Թշուառութիւնը զանի, ոճրագործու-թեան կամ մոլաթեան կը մղէ, ըստ սեռին : Վթացէ՛ք ժողովուրդին, որոյ որդիքը կը խը-լէ թխարանը եւ աղճկոնքը բողբոջը, Դուք

խիստ շատ եղեռնագործ ունիք, խիստ շատ պոռնիկ ունիք : Ինչ կ'ապացուցանեն այս երկու խոցերը : Այն՝ թէ ընկերական մար-մինը ախտ մը ունի իր արեանը մէջ : Ահա՛ դուք ժողոված էք խորհրդակցիլ հիւանդին մահճին սնարը . հիւանդութեանը զբաղեցէ՛ք :

Այս հիւանդութեան, գէշ դարման կը տանիք դուք : Լա՛ւ եւս զննեցէք զայն : Երբ օրէնք չլինելու ելնէք, ձեր չինած օ-րէնքներն ուրիշ բան չ'են բայց եթէ հարե-ւանցի դարմաններ եւ փրօն հնարքներ : Ձեր օրինադիրքերուն կէսը վարժութիւն է, կէսը չազակրատութիւն : Փտութիւնը խա-րում մըն էր որ վերքը կանկոնի կը դառնը-նէր . անմիջապէս յոգնութիւն որ ցկեանս ոճի-րը ոճրագործին վրայ կը դրոշմէր եւ կը բռնե-ուէր . որ զանոնք երկու անբաժանելի բարե-կամ, երկու ընկերակից կ'ընէր :

Թխարանը այլանդակ խարան մըն է որ իր քամած գլուխէ բոլոր ղէշ արեւը կը թո-ղու որ ծրծէն՝ զայն աւելի եւս ղէշացնեն-լէ յետոյ : Մահու պատիժը բարչարտական անգամատութիւն մըն է :

« Արդ՝ փտութիւն, թխարան, մահու պատիժ, այս երեքը աշխարհի բանէր էն որք իրարու հետ չ'ապակցութիւն ունին : Բար-

ձէք փտութիւնը . եթէ տրամախոհ էք մնացեալներն ալ բարձէ՛ք : Նրաչէկ երկա-թը, գնտակը եւ կտոցը հաւաքարանութեան մը երեք մասէն էին : Վերցուցիք հրաչէկ երկաթը . հակասութիւն է պահել գնտակն ու կտոցը : Ֆառիսոս էր վայրագ, այլ ոչ այլանդակ :

« Քրքրեցէ՛ք ոճիրներու եւ պատիժնե-րուն այս հնօրեայ կաղ սանդուխը, եւ վե-րջստին կաղմեցէ՛ք զայն : Վերստին կաղմե-ցէք ձեր օրինադիրքերը, վերստին կաղմե-ցէ՛ք ձեր դատաւորները : Համընթաց ըրէ՛ք օրէնք ու բարք :

« Պարոննէ՛ր, Ֆռանսայի մէջ տարուէ տարի շատ գլուխ կը կըտրուի : Քանի որ խնայօղութիւններ ընելու ելեր էք, այս գը-լուխներուն վրայ ըրէ՛ք ձեր խնայօղութիւն-ները : Քանի որ պաշտօնէր կ'ուզէք բառ-նալ, բարձէ՛ք դահճի պաշտօնը : Ձեր ութ-սուն գահճներուն արուած թոշակներովը կրնաք վեց հարիւր դատաւարակ պահել :

Շարունակել

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻՒՆ ՄԻՆՁԵՒ
ՀԻՆԳԵՍԱԲԹԻ ՕՐՈՒԱՆ ՀԱՐՍԸ

Հարանգութիւն ԲԷ- 109

— Նահ, Սօֆիկ, հարսը հագ-
վեցուցէք :
— Սա խութի՞ն ինչ է նայիմ :
— Շաքիսա ըլլալու է :
— Հա, հա, շաքիսա է :
— Քա սա նայեցէք, մառքա ունի՞ն
է նէ չունին :
— Այոյնէ առաջ մէյժը խումաշը
նայինք :
— Չէ, ծանր քէթէն չէ :
— Չէ մեղայ մարիկ, ծանր քէ-
թէն չէ. ես մախսուս լախըրաւ ընել
տուի որ նայիմ, ըսաւ Զիւմրիւթ խա-
թունը :
— Որի՞ն ծանր Զիւմրիւթ խա-
թուն :
— Հարսին համար չէ՞ք ըսերկոր .
չէ՞, աղւոր ծան ունի :
— — Է՛յ, թող անանկ ըլլայ :
— Քա դա շորին կտորները ինչ
են :
— Մանտիլ են Զիւմրիւթ խա-
թուն, մանտիլ են :
— Ը՛հ, քուրին կտորը մանտիլ
կըսենկոր, մանտիլ մանտիլ, մեր կէն-
ճութեան մանտիլներն էին. տասնու-
հինգ օր մէջը խնէ, խնջէ, կէնէ մէ-
կալ ծարը չէիր հասներ :
— Է՛յ հիմայ աս պօքեան աս ֆիս-
տանին վայելց :
— Քա աղջիկ, դա սալթամառ-
խան առդին տուր նայիմ :
— Չէ նինէ, սալթամառ խա չէ .
պօքայէ, պօքայ :
— Պօլ դայ, նեղ դայ, ինչո՞ւդ
պէտք է քուկին. հազնողը թող մըտ-
մըտայ. ես քեզի առդին տուր կըսեմ
կոր :
— Աղջիկները ամենքը մէկէն կը-
խնդան :
— Կըխնդա՞րկոր, հա՞ շա՞ն լա-
կտներ. քուրտ գոճալընճա քէօրէքլէ-
րէ մասխառա օլուր. դո՞ւն ալ կըխն-
դասկոր. հա՞, հարս օլաճախ :
— Դա սեւ խատիֆէն ինչ է,
նայինք, նայինք :
— Է՛յ իշթէ թաւման է :
— Քա աղջիկներ, հիմայ հարս-
նիքի մէջ թաղմանի խօրաթա պէտք է.
աս ինչ պիշիմ մարդիկներ էք :
— Աման աս պառաւան ալ. ամեն
բան դերս կը հասկնայ :
— Հա՛, քա՛. պարէ ամեն բանի
մէջ ալ չինայ :
— Այս միջոցին վարը փեսին եղբայ-
րն ու կնքամայրը ձայներնին բարձրա-
ցընելով կուրը մեծ ցուցին. անոր վը-
րայ անտուկը նայողները աճապարանօք
գոցեցին ու վար վազեցին :
— Աստուծ մէ հղաւ այս կռիւը,

ըսաւ հարսնը որը հարսին. չէնէ ա
սոնք մինչև իրկուն աս անտուկին գլխէն
անդին չպիտի երթային :
— Աման կամայ զրուցէ, դա պա-
ռաւը չիմանայ :
— Աս ճատըն ալ ինչ է որ տա-
հա կ'ապրի, քա մէյժը սաոր նայէ .
հող կը հօտի կոր : Այոյնէ աս ալ ես,
ես ճամբեմ գլխունուս. Զիւմրիւթ խա-
թուն, մէյժը վար չիջնաս. վարը թո-
ռը կը ծեծենկոր, ի՞նչ կընեն :
— Հա իրաւ աս աղջիկները հաց
ուտելու գացին, ինչ ըրին, երթամ
նայիմ :
— Այս ըսաւ ու ելաւ վար գնաց :
— Է՛յ, Բերուկիկ, հիմայ ամեն
ալ վար գացին. դուն ալ գլուխդ քիչ
մը վոր դիր գնացիր, որ քունդ առ-
նես :
— Հարսինը որը աս ըսելով հարսը
քնացուց, ինք ալ անոր քովը ընկալմա-
նեցաւ ու քնացաւ :
— Հարսնիքին երկուշաբթի օրը, սո-
վորական եղածին պէս, գրէթէ մինչև
իրկուն քնանալով անցուցին : Գիշերը
հարսը առին քիչ մը նստան նէ ալ
գրէթէ միշտ քիթով պօշով էին. ամե-
նըն ալ հարսին բերած օժիտը քիչ դը-
տեր էին. և օժիտը քիչ ըլլալուն հար-
սն ալ աչքերնուն դէշ երեւալ սկսեր
էր : Առջի օրուան հասակը կարճըցեր
էր. չամիչ աչքերը մանտայի աչք էին
դարձեր, բուսմուլ ձեռքերուն կ'սրճ
ու կ'ըր մատները սօղունճան մատներ
եղեր էին. պղտիկ քիթը աղաւի
քիթ կերկար, վերջապէս օժիտը քիչ
ըլլալուն, ան իրենց առջի տեսած աղ-
ջիկին բոլորովին փոխվեր էր :
Երկուշաբթի գիշերն առտու եղաւ
հարսին տալընը սեւիլ ֆառաշը ձեռ-
քերնին եկան հարսին սենեակը մօտն
ու ել հարս, աս տեղուանը աւելու-
է, ըսելով ճամբով մը հարսին հասկը-
ցուցին որ ելնէ աւել սենեակը :
Հարանգութիւն

Միւրահարաց բարկութիւնը ամառ-
վան փոթորիկներուն կը նմանի, որոնք
դաշտն աւելի կանանչ ու դեղնցիկ կը-
նեն :
— Միւրոյ մէջ կռուիլը յաղթվիլ է :
— Խեղացի մարդը կնոյ բարկութենէն
չվախնար, իսկ աւելի խելացի է այն,
որ անոր բարկութիւնը չդրդուեր :
— Միւրահար կնոյ մը սիրտը ոսկեղէն
խորան մ'է, սւր հողէ չինուած կուռք
մը կիւտէ :
— Կնոյ սիրտն երկնից մէկ մասն է .
ան ալ անոր պէս դիշեր ցորեկ դոյն կը
փոխէ :
— Գեղեցիկ կանանց օրտերը կաղան-
դի շաքարեղէններու պէս հանելուկնե-
րու մէջ փաթթված են :
— Պչրոյ կնոյ սիրտը կը նմանի վար-
դի մը՝ ուսկից ամեն սիրահար մէյժիկ
թերթ կը փրցնէ, և քիչ մ'ետք փուշը
միտին կը մնայ ամուսնոյն :
— Կենաց ամենէն կարեւոր դործը
կնոյ մ'ընտրութիւնն է :
— Մէրն՝ ամեն դործած յանցանքնե-
րու մէջ արդարանալու միջոց կը դանէ :
— Մէրը կը խօսի, երկիւղը,
գատողութիւնը պարտքն ու պատիւը
կը լռեն :
— Միւրահար մ'իր վախցած բանին
չուտով կը հաւատայ :
— Միւրոյ մէջ յանցանքը յայտնված
ատեն մկայն մարդ յանցաւոր կըլլայ :
— Կանայք ձուաղեղի կը նմանին, որ-
չամի դարնշովին՝ այնչափ կը կակուղանն
Ի Լ Ա Ն

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՏԻԻՐՊԻՆԻ ԱՇԳ

Պ.Է.
ՄԱՀՊՈՒՊԵՒ ՄԻԼԵԼ
ՄՈՒՀԱՐԻՐԻ ՎԻՉԷՆ ԹԻԼԻԲԵԱՆ
Զուարճալի պատմութիւններ պա-
րունակող դործ մ'է չորս հատորի բաժ-
նըլած :
Ամբողջ դործոյն գինն է մէկ ար-
ծաթ մէճիս :

ՏԵՐ ԽՄԵՆՈՐ ՏԵՐԵՆ
Ծ. Գ. ԱՐԱՄԵԱՆ Ծ. Ե. ՊԱՐՈՆԵԱՆ
Գ. ՊԱՆԴՍ
ԱՍՄԱ ԱԼՕԸ, ՀԱՄԼԸ ԽՍՆ

ՔԱՂՈՒՍԹԲ
— Միւրոյ մէջ առաքինի կ'ընէ
կըքորը՝ «յ», անխոհմը՝ «յ» և «յ» իսկ
պչրուհին՝ ոչ «յ» ոչ ալ «յ» :
— Միւրոյ մէջ աւելի մենք առիթնե-
րը կը փախցնենք, քան թէ առիթները
մեր ձեռքը չին անցիր :
— Դատարի մարդը՝ հանդարտ չուրի
պէս՝ կ'ապականի :
— Աւելի ակամքներով քան թէ ա-
ռւններով փնտռելու է կին մը :
— Մէրն ալ երկիւղի պէս ամեն բա-
նի կը հաւատայ :
— Մարդս վայելիլով միայն երջանիկ
կըլլայ և չէ թէ ստանալով :
— Միւրոյ մէջ բարկութիւնը միշտ սուտ
է :